

ÜREME SAĞLIĞI HİZMETLERİNİN SOSYAL PAZARLAMA YAKLAŞIMI İLE ECZACILAR TARAFINDAN DESTEKLENMESİ PROJESİ

(Bu proje, T.C. Sağlık Bakanlığı Türkiye Üreme Sağlığı Programı kapsamında Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Bu yayının içeriği sadece TEB sorumluluğu altında olup, hiçbir şekilde T.C Sağlık Bakanlığı ile Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmaz.)

T.C. Sağlık Bakanlığı Üreme Sağlığı Programı kapsamında Avrupa Birliği finansmanı ile 09 Aralık 2004 tarihinde yürütülmeye başlanan Üreme Sağlığı Hizmetlerinin Sosyal Pazarlama Yaklaşımı ile Eczacılar Tarafından Desteklenmesi Projesi 08 Mart 2007 tarihinde sona ermiştir. Proje ortakları Televizyon Yayıncıları Derneği ve Eczane Gereçleri A.Ş.'dir.

Özet:

Proje çerçevesinde 550 eczacının eğitilerek, eczaneleri birer danışma noktası haline getirilmesi sosyal pazarlama yaklaşımı ile danışmanlık hizmeti ve uygun ürüne ulaşılabilirliğin sağlanması yolu ile, anne çocuk sağlığının iyileştirilmesine, cinsel yolla bulaşan hastalıkların azaltılmasına ve ülke genelinde yüksek olan çocuk doğum oranının düşürülmesine katkıda bulunulması hedeflenmiştir. Projenin hedef grubu kırsal bölgeler başta olmak üzere 15-49 yaş arasındaki kadın ve erkekler ile yaşlılık dönemindeki kadın ve erkeklerdir.

Projenin Genel Amacı:

Anne çocuk sağlığının iyileştirilmesine, cinsel yolla bulaşan hastalıkların azaltılmasına ve ülke genelinde yüksek olan çocuk doğum oranının düşürülmesine katkıda bulunmak.

Projenin Özel Amaçları:

1. Türkiye genelinde seçilmiş illerden başlayarak, üreme sağlığı ve cinsel sağlık konularında eczacıları eğiterek, toplumun bu konularda danışmanlık hizmetine ulaşmasını kolaylaştırmak. Eczaneleri danışmanlık hizmeti sunan etkin merkezler haline getirmek.

2. Türkiye genelinde cinsel sağlık ve üreme sağlığı konularındaki danışmanlık hizmetine olan gereksinim bilincinin artırılmasını sağlamak.
3. Gönüllü eczacıların hizmet sunumuna aktif katılımını teşvik etmek.
4. Toplumun eczacılar kanalıyla, üreme sağlığı ve cinsel sağlık konularında doğru bilgi edinmelerini sağlamak.
5. Güvenli cinsel davranış geliştirilmesi için bir araç olarak sosyal pazarlama yaklaşımını uygulamak, toplumun doğum kontrolü ürünlerine ulaşmasını ve bu ürünlerin temin edilebilirliğini kolaylaştırmak.
6. Gönüllü eczanelerden kaliteli danışmanlık hizmeti verilmesini sağlamaktır.

Gerçekleştirilen Faaliyetler :

Sırdaş Eczane Projesi'ne katılmak isteyen eczacılara verilecek eğitimin içeriği, süresi ve bu eğitimin kimler tarafından verileceği Proje Eğitim Danışmanı ve proje destekleyici kuruluşları Hacettepe AIDS Tedavi ve Araştırma Merkezi temsilcisi, TEB Cinsel Sağlık Eğitim ve Danışma Merkezi Koordinatörü, TEB Eczacılık Akademisi Koordinatörleri ve Proje Eğitim Koordinatörü'nden oluşan bir ekip tarafından belirlenmiştir. . Daha önceki projelerde deneyimlendiği üzere, eczacıların çok uzun süreli eğitimlere katılamamasından ötürü, eczacıların üreme sağlığı ve cinsel sağlık konularında danışmanlık hizmeti vermesine yönelik hazırlanan eğitim programı yüzyüze eğitim (37 saat) ve uzaktan eğitim (25 saat) şeklinde iki basamaklı olarak oluşturulmuştur. Uzaktan ve yüzyüze eğitim içeriği planlanırken uzaktan eğitimde seçilen konuların interaktif eğitimi en az gerektiren konular ve konuyla daha dolaylı bir ilgisi olan eğitimler olmasına dikkat edilmiştir. Sonuç olarak, yüzyüze ve uzaktan eğitim programları şu şekilde belirlenmiştir:

Yüz yüze eğitim:

Eğitim Konusu

Açılış, Tanıtım, öntest.....	Ecehan Balta-Proje Eğitim Koord.
Üreme Sağlığı ve Cinsel Sağlık.....	Prof Dr. Hakan Şatıroğlu Dr.Batu Aydınuraz
Aile Planlaması Yöntemleri, Danışmanlık ve İletişim	Dr.Asuman Karaman Dr.Batuhan Özmen
HIV/AIDS	Dr.Aygen Tümer Prof.Dr.Serhat Ünal
Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonlar.....	Doç.Dr.Pınar Zarakolu

HIV/AIDS Hastalığının Sosyal Boyutu HIV Pozitifler ve Aileleri....	Doç.Dr.Veli Duyan
	Dr.Aygen Tümer
Cinsel İşlev Bozuklukları.....	Dr.Özay Özdemir
	Dr. Doğan Şahin
Doğru Mesaj İletmenin Yolları	Dr.Zerrin Başer
Cinsellikte İletişim Yolları	Psik.Dan.Dolunay Polat
	Dr. Koray Başer
Güvenli Cinsel Yaşam.....	Psik.Dan.Dolunay Polat
	Dr. Koray Başer
Cinsel Farklılıklara Yaklaşım.....	Dr.Koray Başar
	Psik.Dan.Dolunay Polat
Kapanış ve sontest.....	Ecehan Balta

Programın bu bölümde eczacıların eczaneye gelen hastalara danışmanlık hizmeti vereceği bilinen konulara ağırlık verilmiştir. Diğer yandan, eczacının danışmanlık hizmeti vermek ve edindiği bilgiyi doğru aktarmak için hasta ile doğru iletişim kurmasının önemi nedeni ile hasta ile iletişim konularının aktarılmasına özel bir önem verilmiştir. Zira eczacı, hayatının hiçbir döneminde bu tip bir eğitim almamaktadır.

Uzaktan eğitim:

Eğitim Konusu	Eğitimci
Gebelik, Çevre ve Gebelik, Ergen Gebelikleri.....	Prof Dr.Hakan Şatıroğlu
Gebelikte İlaç Kullanımı.....	Yrd.Doç.Dr Kutay Demirkan
Emzıklilik Döneminde Beslenme.....	Diyet ve Beslenme Uzm. Nilgün İskender
Gebe ve Emzıklide Beslenme.....	Diyet ve Beslenme Uzm. Nilgün İskender
Bebekler İçin Ek Gıdalar.....	Diyet ve Beslenme Uzm. Nilgün İskender
Yenidoğan bakımı.....	Dr. Ülkü Ayberk
HIV/AIDS: Klinik Bulgu ve Tedavi.....	Prof. Dr. Serhat Ünal
HIV/AIDS ve Etik.....	Dr. Nesrin Çobanoğlu
HIV/AIDS'le Yaşamak.....	Selahattin Demirer
Ergenlikte Bedensel ve Ruhsal Değişiklikler.....	Arş. Gör. Hülya Ercan
Ergenlikte Üreme Sağlığı.....	Prof Dr.Hakan Şatıroğlu
AP Danışmanlığı.....	Ecz. Nurgül Güngör
Acil kontrasepsiyon.....	Prof Dr.Hakan Şatıroğlu
Küretaj	Prof Dr.Hakan Şatıroğlu
İnfertilite.....	Prof Dr.Hakan Şatıroğlu
Menapoz.....	Prof Dr.Hakan Şatıroğlu
Madde Bağımlılığı.....	Dr. Koray Başar
Antidepresan İlaçlar ve Cinsel İşlev Bozuklukları.....	Prof. Dr. İ. Tayfun Uzbay
Viral Hepatitler.....	Doç. Dr. I. Pınar Zaraqoğlu
Sık sorulan sorular.....	Prof Dr.Hakan Şatıroğlu
Sosyal Pazarlama Mantığı.....	Dr. Zerrin Başer
Projenin İşleyişi.....	Dilek Esmer
Türkiye Üreme Sağlığı Programı.....	Ecz. Vildan Özcan

Bu doğrultuda, proje süresince yapılan 22 eğitimle Türkiye'nin farklı yerlerinden toplam 558 gönüllü eczacıya, doğum kont. ve aile planlaması, menopoz, andropoz, sağlıklı yaşam ve yaşlanma, HIV/AIDS ve CYBH, güvenli annelik, sağlıklı cinsel yaşam gibi konularda danışmanlık verebilecek düzeyde eğitimler verilmiş, yüzyüze ve uzaktan eğitimi tamamlayan eczacılar projenin kendi web sitesi olan www.sirdaseczane.com adresi üzerinden online sınava tabi tutularak başarılı olanlar Sırdaş Eczacı ünvanı almaya hak kazanmıştır. Eğitimler genel olarak Ankara'da yapılmış olup, İstanbul, Sakarya, Adana, İzmir, Diyarbakır ve Gaziantep'te yerinde eğitimler düzenlenmiştir. Proje süresince 542'i eczacı eğitimin tüm aşamalarını tamamlayarak Sırdaş Eczacı ünvanı almaya hak kazanmıştır.

Eğitimlerde ana ağitim kitabına ek olarak, eğitimlerde kullanılacak doğum kontrol araçları (RIA, kadın ve erkek kondomu vs.), çeşitli rehberler (Aile Planlaması Resimli Rehberi) ve görsel ve yazılı malzemeler (hazırlanan broşürler,stand, stiker, afiő vs.) kullanılmıőtır. Diğer taraftan web sitenin kullanıcı panelinden eczacıların sınav durumları takip edilmiő ve başarılı olan eczacılara sertifikaları ve Proje çerçevesinde kullanacakları materyallerle (hazırlanan broşürler,stand, stiker, afiő vs.) Sosyal Pazarlama ürünü olarak kullanılan Sırdaş Kondomlar eczacılara ulaőtirilmıőtır.

Sırdaş Eczanelerden danışmanlık hizmeti ile birlikte Sosyal Pazarlama ürünü olarak sunulan Sırdaş kondomlar halka ulaőtirilmıőtır. Aynı zamanda proje çerçevesinde 6 farklı konuda hazırlanmış olan bilgilendirici broőürlerle eczanelerden dağıtılarak toplumda farkındalık yaratılmaya çalışılmıştır. Sosyal pazarlama rnu için marka yaratma aőamasında sağlık ocaklarına da 500 bin adet kondom gnderilmıő olup bunlar halka ücretsiz olarak ulaőtirilmıő, aynı zamanda eczaneler ve sağlık ocakları arasında bir iőbirliđi sağlanması hedeflenmiştir.

Proje çerçevesinde üretilen Malzemeler:

Kampanya ile amaçlanan samimi, güvenilir ve bilgili bir eczacı simgesi yaratmak, cinsel sağlık ve üreme sağlığı alanında bilgilenenin doğuracağı olumlu sonuçları göstermek ve kullanıcıya satın alma gücüne uygun ürün sunmaktır. Hazırlanan tüm yazılı ve görsel materyallerde Avrupa Birliği'nin öngördüğü görünürlük kurallarına aynen uyulmuő ve sorumluluk reddi belirtilmiőtir. Bu güne kadar eğitim sürecini baőarı ile tamamlayan tüm Sırdaş Eczacılara sertifikaları ile birlikte hazırlanan materyaller gnderilmıőtir. Kampanya için proje süresince yapılan tanıtım ve bilgilendirme çalıőmaları ve üretilen malzemelerin bazıları Şu Őekildedir:

- **“SİRDAŞ ECZANE, YAKIN DOSTUNUZ” Poster:** İç mekan posterini olarak tasarlanmıőtir. Kampanya konseptine uygun olarak, “Sırdaş Eczane! Yakın Dostunuz!” baőtliđı altında, hastaların üreme sağlığı ve cinsel sağlık konularında eczacıdan danışmanlık hizmeti almasını özendirici olması dőnlmőtir.
- **“BURASI SİRDAŞ ECZANE” logosu:** Poster ile sırdaş eczanelere yönlendirilen kiőiler için bu eczanelerin görünür kılınması hedefi ile, eczane kapılarına yapıőtırılmak üzere “Burası Sırdaş Eczane” stickeri yapıtırılmıőtir. Sticker zerindeki numara, eczacıya verilen sertifika numarası ile aynıdır.

- **“SİRDAŞ KONDOM BURADA, VE 120 KURUŞ – KULLANIN DİYE – “**
Posteri : Eczanelerde iç mekan posterleri olarak Sirdaş kondomun tanıtımını halk nezdinde yaygınlaştırmak amacıyla tasarlanmıştır. Sosyal pazarlama ürünü olan Sirdaş Kondomun hem güvenilir hem ucuz olduğunu vurgulanarak, özellikle poster üzerinde fiyat belirtilerek halkın dikkati çekilmeye çalışılmıştır.

- **“SİRDAŞ KONDOM BURADA VE SİRDAŞ ECZANELERDE”**

Posteri: Sağlık Ocakları ve AÇSAP Merkezlerinde Sirdaş kondomun tanıtımına yönelik olarak hazırlanmıştır. Promosyon ürünü olan ücretsiz Sirdaş Kondomların sırdaş eczanelere yakın olan Sağlık Ocağı ve AÇSAP'lara gönderimi sırasında bu afişlerde gönderilmiştir. Üst yazıda projenin amaçlarına, promosyon ürün gönderilen Sağlık merkezlerinden beklentilerimize, ve o ilde mevcut Sirdaş Eczane adres ve telefon listelerine yer verilmiştir. Ayrıca ürün gönderilen İl Sağlık Merkezleri ile telefonla iletişime geçilmiş üst yazıda belirtilen bilgiler ve sosyal pazarlama ürünü olarak eczanelerden halka ulaştırılan Sirdaş Kondomlar hakkında bilgi verilmiştir.

- **Broşürler:** Proje süresince, hastalara danışmanlık hizmetini destekleyici yazılı bilgi sunmak amacı ile eczanelerden halka ulaştırılmak üzere 6 farklı konuda broşür içeriği hazırlanarak 200.000'er adet bastırılmıştır.

“HIV/AIDS Hakkında Yeterince Bilgili misiniz?” broşürü

“Güvenli Annelik Hakkında Yeterince Bilgili misiniz?” broşürü

“Ergenlik Hakkında Yeterince Bilgili misiniz?” broşürü

“Aile Planlaması ve Doğum Kontrol Yöntemleri Hakkında Yeterince Bilgili misiniz?” broşürü

“Kendi Kendine Meme Muayenesi Hakkında Yeterince Bilgili misiniz?” broşürü

“Menopoz Hakkında Yeterince Bilgili misiniz?” broşürü

- **Broşür Standı:** Bu broşürlere halkın kolay ulaşmasını sağlamak amacı ile eczanelerde açık bir alana konulmak üzere 550 adet **eczane broşür standı** yaptırılmıştır.

- **Reklam filmi:** Sosyal Pazarlama ürünü olan Sirdaş Kondomların ve Sirdaş Eczanelerin tanıtımı için 3 farklı reklam filmi hazırlanmış olup 15 Eylül 2006 itibari bu reklam filmlerinden ikisi ulusal ve yerel kanallarda gösterilmeye başlanmıştır.

- **Promosyon Malzemesi:** 300.000 adet Sirdaş Kondom Sirdaş Eczanelere yakın olan Sağlık Ocaklarına ve AÇSAP'lara gönderilmiş ve bu sağlık merkezlerinden ücretsiz olarak halka ulaştırılmaları sağlanmıştır.

- **Araç Giydirme:** Egaş'a alınan araç sosyal pazarlama ürününün reklamı ile kaplanmıştır. Sırdış Kondomların Eczanelere dağıtımı bu araçla yapılmaktadır.

Tüm bunların dışında eğitimlerde kullanılan ders kitapları, 8 adet DVD'den oluşan uzaktan eğitim seti eğitimlere katılan tüm eczacılara ulaştırılmış, proje çerçevesinde online sınavlarında yapılabildiği bir web sitesi hazırlanmış, projenin tanıtımına yönelik katalog, broşür, tanıtım filmi gibi malzemeler üretilmiştir.